

**ИЗ СВЕТОГОРСКОГ
СТАРЕЧНИКА**

Слово о христоликој
љубави
(избор)

Када је свети Атанасије коначно саградио свети манастир Велику Лавру, запутио се у Константинопољ. Желео је да види своје духовно чедо, самодршца Никифора Фоку, који је обећао да ће напустити свет и замонашити се поред свог духовног оца. До тог времена, цар већ беше послао много злата светом Атанасију за изградњу манастира.

Чим је самодржац чуо за његов долазак, није могао да обузда своју радост. Скинуо је царске одежде и изашао да сусретне светитеља као обичан грађанин. С најдубљим поштовањем целивао је његову руку, загрлио га и одвео у царске одаје. Какво га је умилење обузело због светитељеве љубави!

"Знам, оче мој", рекао је

он, "да сам ја узрок свих твојих недаћа. Пренебегао сам страх Божији, прекршио сам своје обећање. Преклињем те да ми се смилујеш и да очекујеш мој повратак, уколико ме Бог тога удостоји..."

Светитеља су утешиле цареве речи. Знао је да Никифор Фока неће бити у стању да испуни своје обећање. Међутим, суочивши се с таквим покајањем, морао је да покаже љубав. Светитељ је опростио цару, саветујући му да живи просто и скрушено и да се свакодневно каје, преклињујући милост Божију да му опрости његова прегрешења.

* * *

Преподобног Герондија,

првог житеља Скита свете
Ане, Пресвета Богородица
поучила је мери
преизобилне љубави
Њеног Сина. Он је на тај
начин, посредством
божанствене љубави,
достигао стање
скрушености, смирења и
безбрижности. Имао је
само једну бригу, бригу о
Богу, о својој души и о
томе како да буде узор и
пример за своје ученике.

* * *

У светом манастиру
Филотеју живео је
преподобни и
равноапостолни
свештеноченик Козма
Етолски. Будући
подстакнут дубоком
љубављу и божанским
откровењем, прихватио је
крст апостолског призива
да би грчком народу
проповедао Еванђеље,

имајући за то благослов
стараца и
Константинопољске
патријаршије. Сатворио је
многа чудеса и духовно
васкрсао наш морално
посрнули народ, да би на
крају примио мученички
венац.

* * *

"Ми патимо јер немамо
љубави. Онај ко не љуби
нема ни мир, чак и кад би
га у Рај поставили", рекао
је један старац.

* * *

Старац Иларион,
болничар манастира
Симонопетра, никада није
одлазио да спава уколико
би неки од отаца био
болестан. Био је потпуно
самопожртвован у бризи

око својих пацијената.
Током читаве ноћи молио
се на бројаници. Корачао
је горе – доле и говорио:
"Господе Исусе Христе,
помилуј слугу Твога" и
"Свети бесребрени Врачи,
заступајте овог слугу пред
Богом." Због својих
болесника одлазио је и на
пецање а затим им кувао
свој улов, покушавајући
да им помогне да се
укрепе и да оздраве.

* * *

Незаборавни Симеон,
исихаста из Скита свете
Ане, посветио се служењу
старима и болеснима.
Живео је у
ксерокаливији*
посвећеној празнику
Сретења Господњег.
Непрестано је израђивао
дрвено кухињско посуђе
које би затим носио у
Кареју, где је увек

одлазио пешице.
Упокојио се 1933. године,
у старости од 69 година.

* * *

Догодило се да су оци из
Новог скита чистили
костурницу. Старац
Данило, који је живео у
скитском утврђењу
(пиргу) и свакога служио
без гунђања, једном
приликом се, помажући у
костурници, обратио
упокојенима и рекао:
"Подвизавали сте се док
сте живели на земљи, тако
да сте примили своје
венце и обитавате на
Небесима. Молите се за
нас, Свети Оци."

Тада се зачуо глас који је
допирао од мноштва
костију:

"Морате имати љубави,
јер се без љубави нико

неће спасти!"

* * *

Један старац је рекао:

"Називамо се хришћанима, али се нико од нас не придржава заповести о љубави према ближњем."

* * *

Постојали су хероји који су били одважни и телом и душом, који су били обузети љубављу, врлином над врлинама. Ништа их није могло зауставити: ни напоран рад, ни опасност да, негујући болесну браћу, и сами добију заразне болести каква је туберкулоза. Један од таквих хероја љубави био је и о. Пантелејмон из Скита свете Ане. Он је

неговао оболеле од туберкулозе и хранио изгладнеле током неописиве глади током немачке окупације. Упокојио се 1948. након што се и сам разболео од туберкулозе, а да га при том нико није чуо да негодује. Напротив, увек је прослављао Бога.

* * *

Незаборавни Игњатије са Хиоса, монах из Скита свете Ане, није се истакао само у нашим отахбинским ратовима, посебно балканским, него и у својим подвизима љубави и човекољубља. Када је дошао у скит, на морској обали саградио је каливију у част Рождества Христовог. Овде је свакоме нудио гостопримство, а посебно бродоломницима.

Ризиковао је свој сопствени живот док је многобројним новозеландским и британским војницима помагао да побегну. Сву рибу коју би упецао давао би убогим и прогоњенима. Упокојио се када је 1947. године пао са стене. Пронашли су га са крстом у устима и са руком на челу.

* * *

Други милосрдни рибар био је отац Софроније из Скита свете Ане, који се подвизавао на месту испод вулетириона*, у каливији "Ловиарика". Најпре је отишао у манастир Велика Лавра, са жељом да тамо буде пострижен за монаха, али се безуспешно вратио одатле. Демони су му се иронично изругивали:

"Као Спирос отишао, као Спирос се и вратио" (то је било његово световно име). Он, међутим, није очајавао. Вратио се у манастир, био пострижен и започео да живи анђелским животом. Живео је у потпуној нестјажатељности, али је поседовао огромну љубав. Сву рибу коју би уловио давао би сиромашним оцима. Упокојио се кад му је било деведесет година.

* * *

Будући да се непрестано молио, Исаак Дионисијатски је заборављао на сан, посебно током ноћи. Своје ноћне молитве посветио је здрављу и спасењу радника у његовом манастиру, често се молећи са сузама и

болем у срцу,
преиспуњеном љубављу.

У одређеним временским
периодима обитавао је на
горњем спрату
манастирског метоха.
Радници су често могли
да га чују како се гласно
моли, вапијући и
изговарајући:

"Господе Исусе Христе,
Сине Божији, буди
милостив према
радницима. Дај им хлеб
насушни и благослови их,
јер раде веома напорно да
би поудавали своје кћери
и ишколовали децу."

* * *

"Називамо се
хришћанима, али се нико
од нас не придржава
заповести о љубави према
ближњем."

* * *

Милосрдни старац
Харалампије из Новог
Скита лежао је у постељи
због врло озбиљне
болести. Посетио га је
отац К.

"Како си, оче", упитао је
старац Харалампије.

"Благодарећи Вашим
молитвама, добро сам,
старче."

"Имаш ли хране? Ја имам
мало двопека", рекао је он
и с напором се придигао,
испруживши колико год
је могао своје измршавеле
ноге, а затим са полице
дохватио векну хлеба.

"Узми ово, брате мој и
оче, и моли се за мене."

"Тај поступак ме толико
укрепио", казивао је
касније отац К., "да ћу га
добро памтити док сам

жив. Он се рвао са смрћу,
али му брига за брата није
допуштала да се смири!"

* * *

Један старац је говорио:
"Јецаћемо над
рушевинама нашег скита,
јер овде нема љубави.
Толико новца... Дајте
нешто убогоне, да бисте
саградили колибицу на
небесима!"

* * *

Старац Авакум био је
ученик љубави.

Једном је уз много
самоодрицања и
пожртвовања у својој
келији задржао младића
зараженог туберкулозом и
бринуо се о њему више
месеци. Радосно га је
служио, старајући се за
њега као брижна мајка.

Иако је он сам постио, свог болесника хранио је месом и сличном јаком храном. Напорно се борио са болешћу, док младић најзад није преминуо на његовим рукама, након што се покајао и исповедио своје грехе. Пре него што се овај младић упокојио, старац га је постригао за монаха и дао му име Фанурије.

Другом приликом су неки поклоници затекли оца Авакума како сам јеца у својој келији. Кад су га упитали о чему се ради, испричао им је да су му непосредно пре њиховог доласка неки посетиоци говорили о слепој деци која пате у свету и да не може да задржи сузе. Био је пример истинске, несебичне и делатне љубави.

* * *

Старац Н. је давао све што је имао. "Бог љуби ведрог даваоца", био је мото овог незаборавног монаха.

* * *

У околини манастира Ватопеда, у скиту Колица, подвизавао се блажени Агапије, посленик који је био достојан двоструке љубави. Пао је у турско ропство и, након дванаест година проведених у заробљеништву, Пресвета Богородица га је чудесно спасла и вратила његовом старцу, на Свету Гору. Међутим, старац га је прекорео јер је потајно напустио свог господара. Свети Агапије му је био послушан и, благодарећи својој врлини и послушности, убедио је Турчина и двојицу његових синова да дођу на Свету Гору, где су крштени и замонашени.

* * *

Речи мудрог учитеља
наших дана, оца
Атанасија Ивиронског –
слатке, преиспуњене
љубављу и богочежњиве
– одјекују мојим
оглувелим ушима и буде
моје неосетљиво срце:

"Небеска наслада и
надземаљско уживање
наступају у оном
тренутку када човек
созерцава тајинство
домостроја Оваплоћења,
божански план за спасење
човечанства кроз
Пресвету Приснодјеву.
Исус и Марија, Марија и
Исус, та два најчудеснија
и најслађа Имена: гле, то
и јесте Рај!"

* * *

Један старац је рекао:

"Онај ко уистину љуби
Бога, не љуби само

ближњег него и васцелу
творевину: дрвеће, траву,
цвеће. Он све љуби истом
љубављу."